

Het kerkje is al oud, maar nog lang niet zo oud als de *Evangelische Broeder Gemeente* zelf. In Haarlem gaat de geschiedenis daarvan terug naar de eerste helft van de 18de eeuw.

In die tijd dat alleen de gereformeerde kerk openlijk was toegestaan was er een klein groepje Hernhutters die stilzwijgend onderdak gaven aan rondtrekkende zendingen. Dit werd toen niet zo gewaardeerd door de Staten van Holland die de min of meer geheime bijeenkomsten van de Broeder Gemeente liever zagen gehouden in een eigen gebouw van de Broeder Gemeente.

Daarop werd op het Groot Heiligland de voormalige Mennonietenkerk gekocht om daar bijeen te komen. Een goede koop want dit pand is ruim 100 jaar door de Evangelische Broeder Gemeente in gebruik geweest.

De *Evangelische Broeder Gemeente* staat ook wel bekend als *de Hernhutters*.

In 1879 werd de huidige kerkzaal gebouwd naar ontwerp van de Haarlemse architect D.E.L. van de Arend. Je vindt er allerlei stijlen in terug zoals classicistisch, Romaans en

Gotisch. Allerlei typering van de toen gangbare zogenaamde waterstaatsstijl.

In de jaren tachtig van de vorige eeuw vond een grote renovatie plaats met respect voor het oude. De inrichting heeft nog steeds het kenmerkende van het Hernhutter wit. In de volksmond wordt het kerkje daarom wel *Het Witte Kerkje* genoemd. De kleur wit staat voor reinheid en vreugde.

De Hernhutters oftewel de Broedergemeente, een protestants genootschap, begon begin 18de eeuw zendingen over de hele wereld te sturen. Deze kregen op hun reizen ook onderdak in Haarlem (zie hiervoor). De bedoeling van de zendingen was om de mensen nader tot Jezus te brengen. Een eventuele groei daaruit volgende groei van de Broedergemeente was niet de opzet. Opmerkelijk was ook dat er eerbied moest zijn voor de plaatselijke cultuur en dat de Europese cultuur niet de norm is. Toch is vooral in Nederland de Broedergemeenschap groter geworden doordat veel Surinamers zich in Nederland vestigden.

Dat de Parklaan qua straat zo breed is en zoveel groen heeft, komt omdat hier sprake is van een voormalige gracht die de stad veiligheid moest bieden tegen aanvallen van buitenaf. Medio 19de eeuw was de gracht die functie kwijtgeraakt en werd zij gedempt. Zij kreeg toen de naam Parklaan en vormde de verbinding tussen Kenau- en Ripperdapark. Daarvoor werd zij Achter Nieuwe Gracht en Tweede Nieuwe Gracht genoemd.

Bron: Wikipedia (CC-BY-SA Licentie)

Noord Hollands Archief